

NÁZEV MATERIÁLU	Návrh dalšího postupu státu při prosazování zájmů státu při ochraně a využívání ložisek nerostných surovin České republiky
Č. J.	35/2020
DATUM ZPRACOVÁNÍ	16. června 2020
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Harnych
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	jharnych@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR předkládá připomínky k Návrhu dalšího postupu státu při prosazování zájmů státu při ochraně a využívání ložisek nerostných surovin České republiky.

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

Připomínka č. 1: str. 6, odst. 4

Popis připomínky:

S dočasností těžební činnosti se na druhou stranu pojí příležitost přizpůsobit území představám o jeho budoucím využití po ukončení těžby. Stát proto musí mít, ve spolupráci s místní samosprávou, možnost koncepčně řešit a průběžně vyhodnocovat budoucí využití území dotčeného těžbou, včetně nastavení finančních záruk, že dojde k realizaci koncepce

Návrh na úpravu textu:

Navrhujeme odstranit v závěru druhé věty: ~~včetně nastavení finančních záruk, že dojde k realizaci koncepce~~

Odůvodnění připomínky:

Po stanovení a úředním schválení koncepce SPSAR nelze v průběhu životnosti důlního díla vynucovat změny zahřazení a tím upravovat finanční záruky. Takový princip by byl vážným narušením právní jistoty těžaře a měl dopady na vykonávání těžební činnosti s péčí řádného hospodáře.

Připomínka č. 2: str. 6, odst. 5

Popis připomínky:

Do budoucna se jako vhodná strategie využití nerostného bohatství jeví příklon k menším těžebním záměrům s omezeným objemem těžby, jejichž realizace je ekologicky a společensky přijatelnější a které lze s přihlédnutím k přírodním a úložným podmínkám (rozmístění ložisek na území) rovnoměrněji rozprostřít na území státu. Tato strategie může snížit dopady těžby na životní prostředí a zároveň rozložit či snížit případné sociální dopady při jejím ukončení. Rozsáhlé těžební

záměry, rozsahem srovnatelné např. s aktuální těžbou uhlí, by v dnešních podmínkách, vzhledem k zájmům na ochraně životního prostředí, odporu potenciálně dotčených obyvatel a rovněž s přihlédnutím k nedostatku kvalifikované pracovní síly v České republice, bylo nesmírně obtížné nejen prosadit, ale i fakticky zrealizovat.

Návrh na úpravu textu:

Navrhujeme celý odstavec odstranit.

Odůvodnění připomínky:

Odstavec je v kontextu dokumentu a jím sledovaných cílů (tedy prosazování zájmů států při ochraně a těžbě ložisek) nadbytečný. Praxe v těžebním sektoru je přitom přesně opačná, než jak píše předkladatel. Z důvodu hospodárnosti, ale také lepší kontroly a uplatnění regulace v území bylo přistoupeno k otvírkám velkých důlních děl, kdy stát vykonává dohled nad jedním důlním dílem jako celkem nikoliv nad desítkami malých. Environmentální přínosy jsou rovněž těžko zdůvodnitelné, kdy v tomto např. poukážeme na těžbu metodou frakování, která se realizuje na relativně malé povrchové ploše, ale zasažené území pod povrchem je velmi rozsáhlé. Kromě toho je při těžbě v souladu s literou horního zákona eventuální dělení ložiska neracionální.

Připomínka č. 3: str. 14 a 15

Popis připomínky:

S ohledem na Doplnění Surovinové politiky z února 2020 bude v rámci kategorie vyhrazených nerostů nezbytné specifikovat superkritické a kritické vyhrazené nerosty, pro jejichž vyhledávání a těžbu se navrhuje zvláštní procesní postupy. Vzhledem k tomu, že lze předpokládat, že uvedené kategorie budou proměnlivé v čase, bylo by jejich přímé taxativní vymezení v zákoně nepraktické a veškeré změny by vyžadovaly kompletní legislativní proces. Na druhou stranu není, na rozdíl od níže uvedených možností, pochyb o tom, že uvedený způsob by byl plně v souladu s právním řádem. Vymezení superkritických a kritických nerostů pouze ve vládním koncepčním dokumentu, kterým je Surovinová politika, by ve vztahu k některým navrhovaným opatřením (např. měla-li by se na uvedené kategorie vázat možnost vyvlastnění nebo omezení vlastnických práv) z právního hlediska nemuselo být dostatečné. Možným východiskem by pak, za předpokladu nalezení dostatečně určitých objektivních kritérií, na jejichž základě by bylo možné uvedené kategorie nerostů obecně specifikovat, mohlo být jejich obecné vymezení v horním zákoně, přičemž taxativní výčet nerostů zařazených do jednotlivých kategorií by pak mohl být uveden v podzákoném právním předpise vydaném na základě těchto obecných kritérií, popř. pouze v Surovinové politice, bylo-li by to ústavněprávně přípustné. V případě zvolení této pružnější varianty lze očekávat odpor zástupců těžebního průmyslu motivovaný obavami z budoucích zásahů do jejich právní jistoty.

Bez legislativního zásahu nebude možno realizovat kroky navržené v návrhu Doplnění Surovinové politiky z března 2020.

Návrh na úpravu textu:

Navrhujeme taxativně specifikovat vyhrazené kritické a superkritické nerostů v horním zákoně.

Odůvodnění připomínky:

Specifikaci vyhrazených kritických a superkritických nerostů (tedy skupiny nerostů, na která se vztahují zvláštní zákonné povinnosti a pravidla) v Surovinové politice, tj. ve vládním koncepčním dokumentu, považujeme za nedostatečnou a z důvodu aplikace dodatečných zákonem uložených povinností požadujeme taxativní specifikaci vyhrazených kritických a superkritických nerostů v horním zákoně.